

บรรณานุกรม

- จอม ตีระวณิชย์. (2550). การระบุอุปสรรคที่มีผลต่อระยะมองเห็นที่ปลอดภัยสำหรับทางแยกบริเวณทางแยกรถไฟ. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัยวุฒิ กาญจนะสันติสุข, และพนกฤษณ คลังบุญครอง. (2550). การระบุจุดเสี่ยงอันตราย โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 12, วันที่ 2-4 พฤษภาคม 2550, โรงแรม อมารินทร์ลาگون จังหวัดพิษณุโลก.
- ชุลกีฟลี มามะ, พิชัย ธานีรณานนท์, และโอภาส สมใจนีก. (2550). การศึกษาเปรียบเทียบความปลอดภัยข้างทางระหว่างประเทศไทยกับประเทศในทวีปยุโรป. การประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติครั้งที่ 12, วันที่ 2-4 พฤษภาคม 2550, โรงแรม อมารินทร์ลาگون จังหวัดพิษณุโลก
- ทวี อุทัยเศรษฐวัฒน์. (2550). การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ในการหาจุดอันตรายในทางพิเศษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนา ดุจเพ็ญ, และวันชัย สะตะ. (2550). การพัฒนาฐานข้อมูลอุบัติเหตุ จราจรโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กรณีศึกษา เขตบางเขน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธีระชัย คมปรัชญา, และพนกฤษณ คลังบุญครอง. (2550). การพัฒนาเครื่องช่วยในการตัดสินใจเพื่อวิเคราะห์จุดอันตรายในโครงข่ายถนนโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นาริสำ รักษาการ. (2547). ผลกระทบจากเครื่องหมายจราจรตามแนวแบ่งทิศทางจราจร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- พงศ์ภูมิ ศรชมแก้ว. (2549). การประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ในการวิเคราะห์จุดอันตรายต่อการเกิดอุบัติเหตุจราจรบนระบบทางพิเศษของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พนกฤษณ คลังบุญครอง, อรุณ พลอยมะกสา, และศุภชัย อัดชาติ. (2545). การพัฒนาเครื่องมือช่วยในการวิเคราะห์จุดอันตรายจากการจราจรโดยใช้ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS). ในเอกสาร ประกอบการประชุมวิชาการวิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 8. ขอนแก่น: ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- วัฒนวงศ์ รัตนวราห และคณะ. (2550). การพิสูจน์จุดอันตรายต่อการเกิดอุบัติเหตุบริเวณ ถนนรามอินทราและถนนแจ้งวัฒนะ. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ วิศวกรรมโยธาแห่งชาติ ครั้งที่ 12, โรงแรมอมรินทร์ลากูน จ.พิษณุโลก.
- สุจิน มั่งนิมิต, พงษ์พันธ์ จันเงิน, และเกียรติพงษ์ เจียรนัยชนะกิจ. (2551). การสืบค้นจุดอันตรายบนทางหลวงด้วยเทคนิค SEQUENTIAL PACING DATA ANALYSIS. การสัมมนาวิศวกรรมงานทาง ครั้งที่ 3 กรมทางหลวง, วันพุธที่ 28 กรกฎาคม 2553, ณ ห้องบุษราคัม ชั้น 2 โรงแรมแกรนด์ รอยัล พลาซ่า อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา.
- สุพรชัย อุทัยนฤมล. (2543). การประยุกต์ใช้สารสนเทศภูมิศาสตร์ในการหาจุดอันตรายบนทางหลวงในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุเพชร จิรจรกุล. (2552). เรียนรู้ระบบภูมิสารสนเทศด้วยโปรแกรม ArcGIS Desktop 9.3.1. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์ศิริธรรมออฟเซ็ท.
- สำนักอำนวยการความปลอดภัย กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม. (2546). ความรู้ด้านการวิเคราะห์จุดอันตราย. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- _____. (2547). ความรู้ด้านวิศวกรรมจราจร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ.].
- อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, และวัชชัย เหล่าสิริหงส์ทอง. (2547). วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 27(3), 333-349.
- อัศวิน กรรณสุด, เกษม ศรีวรานนท์, และสืบพงษ์ ไพศาลวัฒนา. (2551). การสัมมนาวิศวกรรมงานทางครั้งที่ 3 กรมทางหลวง. วันพุธที่ 28 กรกฎาคม 2553, ณ ห้องบุษราคัม ชั้น 2 โรงแรมแกรนด์ รอยัล พลาซ่า อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา.
- Affum, J.K. , & Taylor M.A.P. (1997). SELATM—a GIS based program for evaluating the safety benefits of local area traffic management schemes. *Transportation Planning and Technology*. Netherlands: Gordon and Breach Science Publishers.
- Fukada, T., Ishizaka, T., & Klungboonkrong, P. (2004). Utilizing cognitive map approach to identify potential black spot locations in local community of bangkok. The Proceeding of International Student Seminar on Transport Research [ISSOT]. (pp.118-127). Japan: ISSOT.
- Kowtanapanich, W. (2550). Black Spot Identification Methods in Thailand. *Journal of Mahasarakham University*, 126-134.
- Lim Yu Liang, Dadang Mohamad Ma'some, & Law Teik Hua. (2005). Traffic accident application using geographic information system. *Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies*, (6), 3574-3589.
- Lipovac. K. et al. (2009). Database of Black Spots on main road in Serbia. *Journal of IRTAD CONFERENCE*, (4), 382-392.

Minnesota Department of Transportation Office of Traffic Engineering Published. (2001).

Traffic Safety Fundamentals Handbook. 1-53. [n.p.].

PEI.Y & DING. J. (2005). IMPROVEMENT IN THE QUALITY CONTROL METHOD TO DISTINGUISH THE BLACK SPOTS OF THE ROAD. **Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies**, 5, 2106-2113.

Utainarumol, S., & Robert E. Stammer, Jr. (1999a). GIS application for better identification of hazardous highway locations. **Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies**, (3), 271-286.

Utainarumol, S., & Robert E. Stammer, Jr. (1999b). An evaluation of method for identifying hazardous highway locations. **Journal of the Eastern Asia Society for Transportation Studies**, (3), 287.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบฟอร์มข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในงานวิจัย

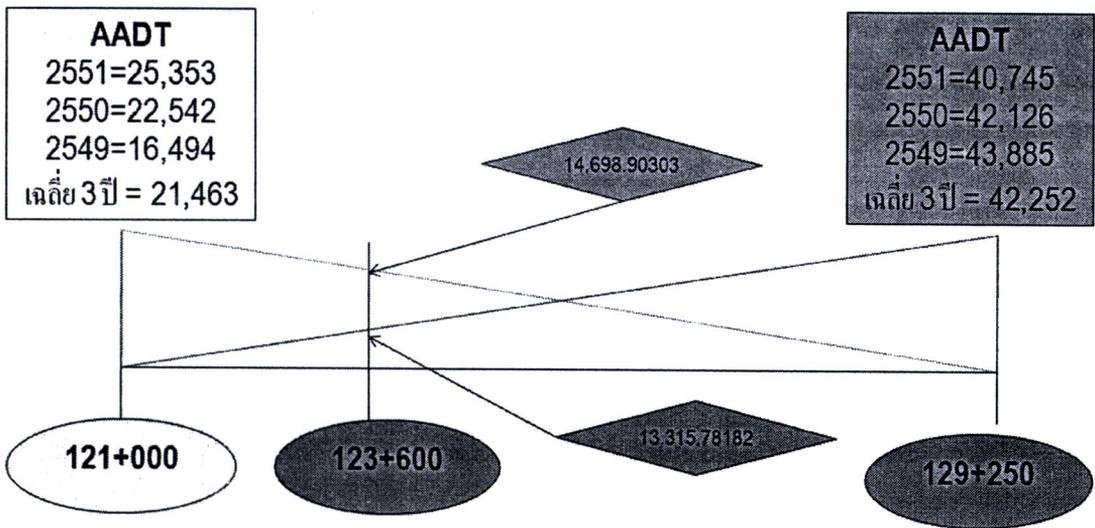
ภาคผนวก ข
ตัวอย่างการคำนวณหาจุดเสี่ยงอันตรายบนทางหลวง

จากตัวอย่างถนน 6 ช่องจราจรมีฉนวนกั้นกลางและมีทางขนานมาเป็นตัวอย่างคำนวณ
ขั้นตอนที่ 1 แยกถนนออกเป็นช่วง ช่วงละ 200 เมตร คือ

ตารางที่ ข-1 แสดงการแบ่งช่วงถนนและค่าอุบัติเหตุในแต่ละช่วง

ลำดับที่	ถนนหมายเลข	Full Route Code	จุดที่เกิดอุบัติเหตุ	จำนวนอุบัติเหตุ (ครั้ง)
1	2	612-0002-0402-01	กม.123+400-กม. 123+600	5
2	35	419-0035-0101-02	กม.3+600-กม. 2+800	9
3	2	612-0002-1102-01	กม.400+600-กม. 400+800	2
4	2	612-0002-0403-06	กม.147+000-กม. 147+200	1
5	35	419-0035-0101-02	กม.7+400-กม. 7+600	3
6	2	612-0002-402-01	กม.118+600-กม. 118+800	1

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณหาค่า AADT เฉลี่ยในแต่ละช่วงถนน ดังนี้

ภาพที่ ข-1 แสดงตัวอย่างการคำนวณหาค่า AADT เฉลี่ยในช่วง กม. 123+600

จากการคำนวณหาค่า AADT ในแต่ละช่วงถนนค่าแต่ละช่วงดังนี้

- จุดที่ (1) สาย 2 กม.123+600-กม.123+800 AADT=28,014.68485
- จุดที่ (2) สาย 35 กม.3+600-กม.3+800 AADT=87,585.66667
- จุดที่ (3) สาย 2 กม.400+600-กม.400+800 AADT=21,433.08981
- จุดที่ (4) สาย 2 กม.147+000-กม.147+200 AADT=11,424.49892
- จุดที่ (5) สาย 35 กม.7+400-กม.7+600 AADT=87,114.48476
- จุดที่ (6) สาย 2 กม.118+800-กม.118+800 AADT=49,611.52657

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณหาค่า อัตราการเกิดอุบัติเหตุจากสูตร

$$CR_s = \frac{N_s \times 10^6}{L_s \times AADT_s \times 1095}$$

CR_s = อัตราการเกิดอุบัติเหตุของถนนแต่ละประเภท (จำนวนอุบัติเหตุต่อล้านคัน-กิโลเมตร)

N_s = ผลรวมจำนวนอุบัติเหตุ 3 ปี ในแต่ละช่วงถนน

L_s = ความยาวช่วงถนนที่พิจารณา (0.20 กิโลเมตร)

$AADT_s$ = ปริมาณจราจรใน 1 วัน เฉลี่ย 1 ปี บริเวณช่วงถนน (3 ปี)

1095 = 365 x จำนวนปีที่พิจารณา (3 ปี)

ได้ค่าดังนี้	CR1	= 0.814967
	CR2	= 0.469208
	CR3	= 0.42609
	CR4	= 0.399687
	CR5	= 0.157249
	CR6	= 0.092039

ขั้นตอนที่ 4 คำนวณหาค่าอัตราการเกิดอุบัติเหตุเฉลี่ย จากสูตร

$$ACR_t = \frac{N_t \times 10^6}{L_t \times AADT_t \times 1095}$$

เมื่อ	ACR_t	= อัตราการเกิดอุบัติเหตุเฉลี่ยของถนน “t” (จำนวนอุบัติเหตุต่อล้านคัน-กิโลเมตร)
	N_t	= จำนวนการเกิดอุบัติเหตุรวมในถนน “t”
	L_t	= ความยาวถนนรวมของถนน “t” (กิโลเมตร)
	$AADT_t$	= ปริมาณจราจรเฉลี่ย ใน 1 วันเฉลี่ยทั้งปี (3 ปี) ของถนน “t” (คันต่อวัน)
	1095	= 365 x จำนวนปีที่พิจารณา (3 ปี)

ได้ค่าดังนี้

- ได้ระยะทางทั้งหมด 1.200 กิโลเมตร (L)
  - ได้จำนวนอุบัติเหตุทั้งหมด 21 ครั้ง (N)
  - ได้ปริมาณจราจรเฉลี่ย 47,530.6586 คัน/วัน (AADT)
- ดังนั้นคำนวณหาค่า ACR ได้ = 0.336

ขั้นตอนที่ 5 คำนวณหาค่าอัตราการเกิดอุบัติเหตุวิกฤต

$$CCR_t = ACR_t + K \sqrt{\frac{ARC_t \times 10^6}{AADT \times 1095}} + \left[\frac{10^6}{2 \times AADT \times 1095} \right]$$

เมื่อ	CCR_t	= อัตราการเกิดอุบัติเหตุวิกฤตของถนน “t” (จำนวนอุบัติเหตุต่อล้านคัน-กิโลเมตร)
	ACR_t	= อัตราการเกิดอุบัติเหตุเฉลี่ยของถนน “t”

$$\begin{aligned}
 AADT &= \text{(จำนวนอุบัติเหตุต่อล้านคัน-กิโลเมตร)} \\
 &\quad \text{ค่าเฉลี่ยปริมาณจราจรเฉลี่ย ใน 1 วันเฉลี่ยทั้งปี (3 ปี)} \\
 &\quad \text{ของถนนแต่ละกลุ่ม (คันต่อวัน)} \\
 K &= \text{ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ 95\% ใช้ 1.645 (คิดถนนทางหลวงเป็นถนน} \\
 &\quad \text{นอกเมือง)} \\
 1095 &= 365 \times \text{จำนวนปีที่พิจารณา (3 ปี)}
 \end{aligned}$$

ได้ค่าดังนี้ $CCR = 0.478$

ขั้นตอนที่ 6 คำนวณหาค่า Critical Ratio

$$Critical \dots Ratio = \frac{CR_i}{CCR} \geq 1.00$$

ได้ค่าดังนี้

$$CR1/CCR = 1.704712$$

$$CR2/CCR = 0.981468$$

$$CR3/CCR = 0.891276$$

$$CR4/CCR = 0.836045$$

$$CR5/CCR = 0.328926$$

$$CR6/CCR = 0.192524$$

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า จุดที่เป็นจุดเสี่ยงอันตรายคือ จุดที่ 1 คือถนนหมายเลข 2 ช่วงกม.123+400-กม.123+600

ประวัติผู้เขียน

นายวุฒิพงษ์ ธรรมศรี เกิดเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2520 ณ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาวิศวกรรมโยธา เมื่อปีการศึกษา 2543 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น สาขาวิศวกรรมโยธาเมื่อปี พ.ศ. 2551

